

ЗВІТ

**за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового проживання
внутрішньо переміщених осіб на базі гуртожитку комунального закладу
«Харківський фаховий вищий коледж мистецтв» Харківської обласної ради**

«11» березня 2025 року

місто Харків

Мета моніторингового візиту: відповідно до статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснено моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання в місці тимчасового проживання (далі – МТП).

Склад моніторингової групи:

Лисаков Владислав Віталійович – головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Моніторинговий візит проводився в присутності завідувача гуртожитку, Совельєвої Людмили Іванівни.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, керівництво установи, інша інформація

Повна назва об'єкта моніторингу: гуртожиток № 9 комунального закладу «Харківський фаховий вищий коледж мистецтв» Харківської обласної ради (фото 1).

Повна адреса об'єкта моніторингу: вулиця Гвардійців-Широнінців, 43 Д, місто Харків, Харківська область.

Форма власності: комунальна.

Балансоутримувач (власник) об'єкту моніторингу: Харківська обласна рада.

Керівник МТП: Совельєва Людмила Іванівна, завідувач гуртожитку.

Об'єкт зареєстровано в переліку місць тимчасового проживання ВПО.

Попередній моніторинговий візит здійснювався 02 травня 2024 року.

Розташування

МТП, його житлові, функціональні приміщення розташовані в дев'ятиповерховій будівлі блочного типу, що знаходиться в межах доступної близькості до об'єктів соціальної інфраструктури, зокрема станції метро «Академіка Павлова» (750 м), Харківської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 98 (1000 м), Харківської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 32 (850 м), дитячого садку № 55 (900 м).

Наповненість

За повідомленням адміністрації МТП, гуртожиток розрахований на перебування 240 мешканців. Станом на момент моніторингу МТП частково заповнене, оскільки в ньому перебуває 178 осіб з числа ВПО, з них 112 жінок і 59 чоловіків, 7 дітей. У гуртожитку перебуває 83 особи пенсійного віку, 14 осіб з інвалідністю і 2 особи з числа інших категорій маломобільних груп населення.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

З'ясовано, що проживання для ВПО здійснюється на безоплатній основі, перед заселенням мешканці заключають договір про право користування житловими приміщеннями будівлі МТП відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01 вересня 2023 року № 930 «Деякі питання функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб» (далі – Постанова № 930). При спілкуванні з мешканцями з'ясовано, що при заселенні до МТП ВПО ознайомлюються зі змістом договору про право користування житловими приміщеннями, правилами перебування у гуртожитку, з правилами проживання ознайомлюються при заключенні такого договору. Після впливу дії договору ВПО пишуть заяву на їх продовження або укладають нові за необхідності. МТП отримує компенсацію з державного бюджету за спожитий обсяг комунальних послуг ВПО.

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентиляція)

Встановлено, що будівля МТП забезпечена централізованим електро-, тепло-, водопостачанням. Обігрів приміщень і забезпечення гарячою водою централізоване. У МТП розташовано електрогенератор, що частково забезпечив би МТП електроенергією в разі її відключення, проте він не функціонує через брак розхідних матеріалів, зокрема палива.

Харчування

У кожному блоці гуртожитку передбачено кухонне приміщення, що оснащено холодильниками, газовими плитами, мікрохвильовками, мийками, столами для приготування їжі, полицями, стільцями, столовими приборами (фото 2, 3). ВПО харчуються самостійно, а питну воду їм привозять волонтери раз на 2 тижні. Також на першому поверсі МТП розташований кулер, що доступним для використання.

Санітарія та гігієна

На першому поверсі гуртожитку обладнано душову кімнату, що складається з 7 душових кабін, кожна з яких має душову шторку. Також на деяких поверхах МТП обладнано 7 душових кімнат, що складаються з однієї kabini, які обладнані засувками.

У МТП передбачено 2 санітарно-гігієнічні приміщення на блок. Ці приміщення оснащені засувками.

Встановлено, що прибирання житлових і кухонних приміщень гуртожитку ВПО здійснюються самостійно, отримавши від адміністрації МТП потрібний для цього інструмент і мийні засоби. Натомість інші приміщення прибирають працівники гуртожитку.

У санітарних блоках МТП розташовано 7 пральних машин. Окремої кімнати, що була б пральною і використовувалася б, зокрема, для сушіння речей, у МТП не передбачено, проте з громадськими організаціями обговорюється перспектива її облаштування.

Протипожежна безпека

З'ясовано, що в МТП не обладнано власне укриття. Натомість найближче укриття знаходиться в сусідній будівлі за кількесот метрів від гуртожитку. На

поверхах МТП розміщено вогнегасники, кількість яких сумарно становить 50 штук, пожежні рукава, плани евакуації на випадок надзвичайних ситуацій. Аптечка для надання первинної медичної допомоги зберігається в приміщенні вахти гуртожитку та в кабінеті завідувача гуртожитку.

Безбар'єрність

Вхідна група будівлі МТП не обладнана пандусом. Підйом, спуск між поверхами забезпечено сходами, а ліфт не функціонує через брак функціонування для його запуску і належного обслуговування. Маломобільні групи населення адміністрація розміщує на нижніх поверхах гуртожитку. У санітарно-гігієнічному приміщенні та в одній душовій кабіні наявні поручні, сидіння для використання маломобільними групами населення (фото 4, 5).

Умови в кімнатах

Розміщення в житлових кімнатах відбувається за ознакою родинних зв'язків, статі по 2 або 3 особи. Кімнати облаштовані меблями, ліжками, стільцями, столами, шафами, тумбами (фото 6). Температура за оцінкою мешканців і моніторингової групи комфортна. У житлових приміщеннях МТП лише частина вікон є металопластиковими.

При спілкуванні з мешканцями з'ясовано, що вони умовами проживання в кімнатах задоволені.

Дозвілля

Станом на час проведення моніторингового відвідування у МТП проводяться ремонтні роботи з облаштування кімнати для відпочинку, за результатом завершення яких у цьому приміщенні будуть проводитися, зокрема, загальні збори. До того часу загальні збори в МТП проводяться в холі гуртожитку.

З'ясовано, що на одному з поверхів гуртожитку адміністрацією МТП облаштовано куток для читання (фото 7), а на першому поверсі будівлі обладнано спортивну залу, яка використовується як складське приміщення.

Доступ до інформації та послуги

На першому поверсі МТП розміщені інформаційні буклети і стенди, на яких відображено довідкову інформацію, зокрема про порядок звернення до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) (фото 8). Комунікація між адміністрацією гуртожитку та ВПО проводиться шляхом безпосереднього звернення охочих до завідувача гуртожитку або представників адміністрації.

МТП регулярно відвідують неурядові громадські організації, що надають ВПО медичну, правову, гуманітарну допомогу, а також забезпечують МТП книжками, меблями і здійснюють ремонтні роботи функціональних приміщень МТП. ВПО, які мають відповідне право, – отримують кризову виплату (допомогу на проживання ВПО).

Медицина

Лише частина з ВПО уклала декларації із сімейними лікарями в поліклініках міста Харків.

Освіта

У МТП проживають діти шкільного віку. Під час спілкування з батьками з'ясовано, що діти зараховані або до навчальних закладів громад, звідки було здійснено їхню евакуацію, або до навчальних закладів міста Харків. Навчання відбувається в дистанційному форматі, а діти навчаються в своїх житлових приміщеннях. За словами адміністрації МТП, частина з дітей використовує власні ноутбуки і планшети для долучення до освітнього процесу.

Працевлаштування

Адміністрацією МТП не ведеться облік працевлаштованих ВПО. У холі МТП розміщено інформаційні буклети про центр зайнятості і способи пошуку роботи.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено з 6 особами

Під час особистого спілкування з ВПО заяв про порушення їхніх прав не надходило. Умовами проживання ВПО задоволені, скарг не надходило.

Правопросвітницький захід проведено для 6 осіб

Проведено інформування ВПО щодо діяльності Уповноваженого, а також роз'яснено порядок і підстави звернення до цієї інституції за захистом прав.

Загальні потреби МТП:

За повідомленням адміністрації МТП, існує потреба в проведенні ремонтних робіт у кухонних, санітарно-гігієнічних, житлових приміщеннях, оновленні застарілої електропроводки. Також потребується комп'ютерна техніка, принтер, що забезпечило б надання швидких і доступних послуг для ВПО. Окрім того, гострою є потреба в оновленні дверей, адже частина з них не можуть належним чином зачинятися через свій стан.

Деякі ВПО висловили потребу в дитячому одязі, лікарських засобах, облаштуванні безперебійного і безкоштовного інтернет-з'єднання в МТП для забезпечення проведення безперервного навчання дітей.

Виконання попередніх рекомендацій:

За результатами попереднього моніторингового відвідування було надано наступні рекомендації:

1. опрацювати питання щодо забезпечення безбар'єрного пересування осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення приміщеннями МТП, вжити заходів для запуску та експлуатації ліфта гуртожитку;
2. опрацювати питання спільно з міжнародними та національними організаціями щодо проведення ремонтних робіт приміщень дев'ятого поверху МТП та пральної машини для користування ВПО,
3. опрацювати спільно з міжнародними, національними організаціями питання щодо постачання меблів для зберігання речей в житлових приміщеннях МТП;
4. опрацювати питання щодо залучення громадських організацій, благодійних фондів для надання гуманітарної допомоги ВПО, які більше не отримують допомогу від держави.

Встановлено, що зламану пральну машину було замінена на іншу, що перебуває в справному стані. Виконано рекомендацію про залучення громадських організацій та благодійних фондів для надання гуманітарної допомоги ВПО, які більше не отримують допомогу від держави, а також опрацьовано спільно з міжнародними та національними організаціями питання щодо постачання меблів для зберігання речей в житлових приміщеннях МТП.

Водночас важливо забезпечити безбар'єрний доступ для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення через вхідну групу та приміщення МТП. Окрім того, необхідно організувати запуск і подальшу експлуатацію ліфта у гуртожитку, а також продовжити ремонтні роботи, зокрема на дев'ятому поверсі будівлі.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:

1. опрацювати питання щодо забезпечення безбар'єрного пересування осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення вхідною групою гуртожитка, приміщеннями МТП, вжити заходів для запуску та експлуатації ліфта;
2. опрацювати спільно з міжнародними, національними організаціями питання щодо проведення ремонтних робіт кухонних, санітарно-гігієнічних, житлових приміщень МТП, а також питання щодо отримання і встановлення нових дверей із засувками, замками;
3. опрацювати спільно з міжнародними та національними організаціями питання щодо оновлення електропроводки в МТП задля забезпечення її безпечної експлуатації, а також розширення навантаження на електромережу;
4. опрацювати спільно з міжнародними та національними організаціями питання щодо забезпечення ВПО дитячим одягом, лікарськими засобами;
5. опрацювати питання щодо можливості облаштування безперебійного і безкоштовного інтернет-з'єднання в МТП для забезпечення безперервного навчання дітей;
6. опрацювати спільно з міжнародними та національними організаціями питання щодо заміни дерев'яних вікон МТП на металопластикові;
7. опрацювати спільно з міжнародними та національними організаціями питання щодо забезпечення МТП розхідними матеріалами, що необхідні для експлуатації електрогенератора.

**Головний спеціаліст Відділу
сприяння роботи регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини**

Владислав ЛИСАКОВ

Додатки

Фото 1

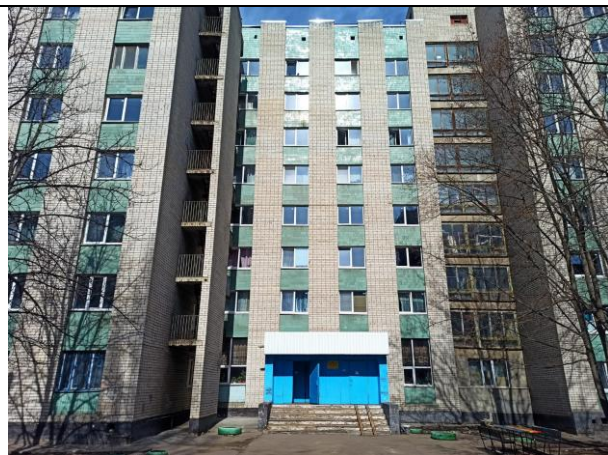

Фото 2

Фото 3

Фото 4

Фото 5

Фото 6

Фото 7

Фото 8

